

LUOMU SUOMESSA 2023

Sisällys

Luomutuotantoalan kehitys	3
Luomuviljely	4
Luomutilat	5
Kasvintuotanto	7
Puutarhatuotanto	8
Kotieläintilat	10
Kotieläintuotanto	11
Luomukeruualueet	13
Luomukeruuotteet	14
Suomen luomumarkkinat	16
Luomutuotteet kaupassa	17
Luomualkoholijuomat	18
Suomen valtion luomutavoite	20
Luomutavoite tunnetaan hyvin	21
Luomun käyttö julkisissa ruokapalveluissa	22
Suosituimmat luomutuotteet ruokapalveluissa	23
Luomun käyttöä halutaan lisätä	24
Suomalaiset ja luomu	26
Suomalaiset luomun kuluttajina	27
Luomun aktiiviostajat	28

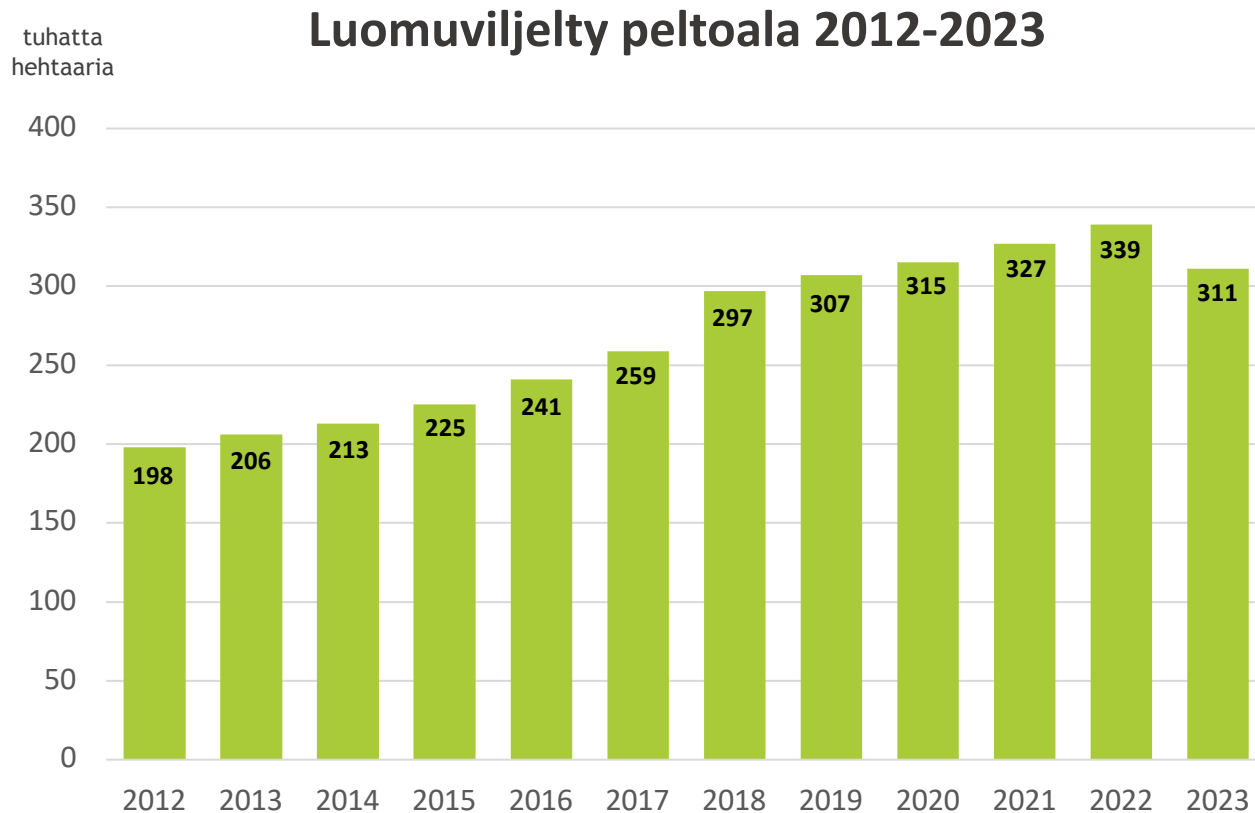

PRO LUOMU

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

Luomutuotantoalan kehitys

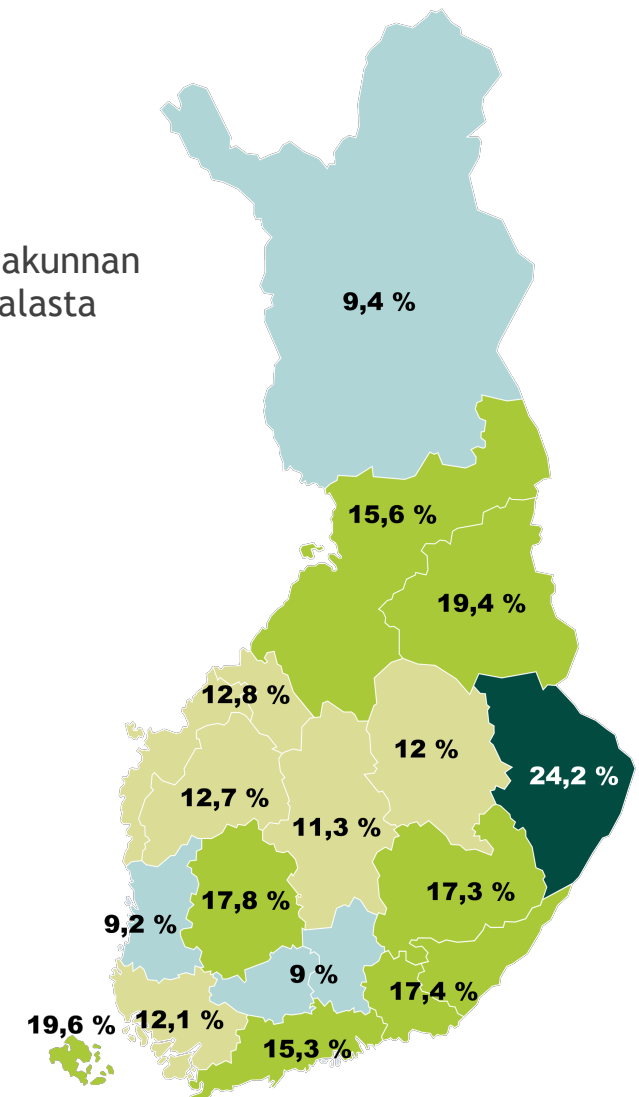
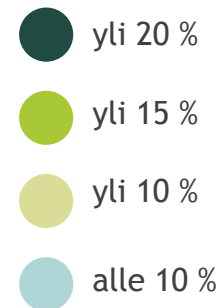
Lähde: Ruokavirasto

- Vuonna 2023 Suomen luomuviljelty peltoala oli 311 498 hehtaaria. Siitä 24 245 hehtaaria oli siirtymävaiheen alaa.
- Luomuviljelty peltoala väheni 8 % vuoteen 2022 verrattuna. Syynä maataloustukiin tulleet muutokset ja markkinatilanne.

Luomuviljely

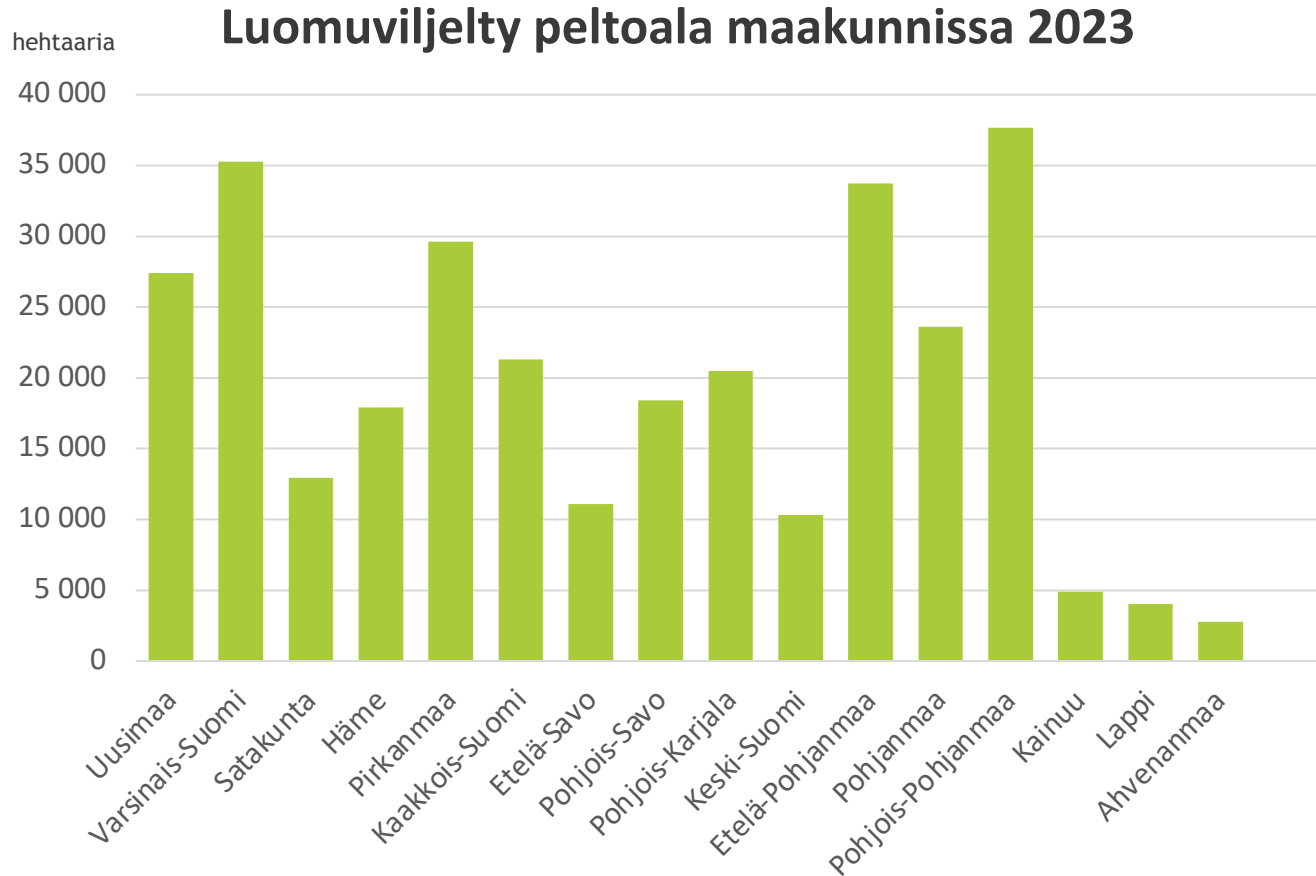
- Vuonna 2023 Suomen koko peltoalasta luomuviljelyssä oli 13,7 %.
- Suurin luomuviljelyn peltoalan osuus 24,2 % oli Pohjois-Karjalassa.
- Eniten luomupeltoalaa oli Pohjois-Pohjanmaalla, lähes 37 664 hehtaaria.
- Luomutilojen keskipinta-ala oli 75 hehtaaria (kaikkien tilojen koko keskimäärin 53 ha.)

Luomupeltoa maakunnan koko peltopinta-alasta

Lähde: Ruokavirasto / Luke

Luomutilat

- Luomutilojen kokonaismäärä vuonna 2023 oli 4153, joka on 9,8 % kaikista tiloista.
- Tilojen kokonaismäärä laski 14 % vuoteen 2022 verrattuna.
- Luomuun siirtyi vuoden aikana 74 uutta tilaa, joista kotieläintiloja oli 28.

Lähde: Ruokavirasto

Luomukasvintuotanto

Kasvintuotanto

LUOMUSATO	2023		2022	
	milj. kg	osuus %	milj. kg	osuus %
Vehnä	17,6	2,4	22,3	2,6
Ruis	11,1	12,2	9,3	14,3
Ohra	13,1	1,2	16,1	1,1
Kaura	86,6	8,6	107	8,9
Seosvilja	10,9	27,5	23,1	43,6
Tattari	0,4	30,8	0,3	27,3
Rypsi ja rapsi	3,2	7,9	3,1	5,5
Peruna	8,4	1,7	9,5	1,7
Herne	9,3	10,7	8	8,7
Härkäpapu	1,9	17	3	15,6

- Luomuviljoja tuotettiin Suomessa vuonna 2023 yhteensä 142 miljoonaa kiloa, joka oli 21 % vähemmän kuin vuonna 2022. Luomusadon määrään heijastui haastavat sääolosuhteet.
- Koko Suomen viljasadosta luomua oli 5 %.
- Kokonaisruissadosta noin 12,2 % oli luomua ja kokonaiskaurasadosta luomua oli 8,6 %.
- Luomuviljojen (vehnä, ruis, ohra, kaura) korjuuala oli yhteensä 56 300 hehtaaria. Ala pieneni 16 % vuoteen 2022 verrattuna.
- Yli puolet luomuviljasadosta oli edellisten vuosien tapaan luomukauraa.
- Luomun osuus koko tuotannosta on suurin tattarissa, seosviljassa sekä härkäpavussa.

Puutarhatuotanto

Luomupuutarhatuotanto, sato (1000 kg)

	2023	2022	2021	2020
Tarhaherne	81	349	344	638
Valkokaali	719	686	758	712
Porkkana	2 245	2697	2497	3176
Sipuli	366	549	318	476
Tomaatti	446	906	826	676
Kurkku	291	321	262	162
Marjat	533	669	728	631
Omena	109	78	151	107

- Vuonna 2023 avomaan luomuvihanneksia viljeli 151 yritystä yhteensä 415 hehtaarilla. Viljelyala laski noin 60 % vuoteen 2022 verrattuna.
- Pinta-alallisesti tärkein avomaavihannes oli edellisvuoden tapaan tarhaherne (180 ha).
- Kasvihuonetomaattia ja –kurkkua tuotettiin yhteensä 3 hehtaarilla.
- Luomumarjoja tuotettiin 900 hehtaarilla. Pinta-ala kasvoi 69 hehtaaria vuoteen 2022 verrattuna.
- Luomuomenoita tuotettiin 70 hehtaarilla. Pinta-ala kasvoi yhdeksällä hehtaarilla vuoteen 2022 verrattuna.

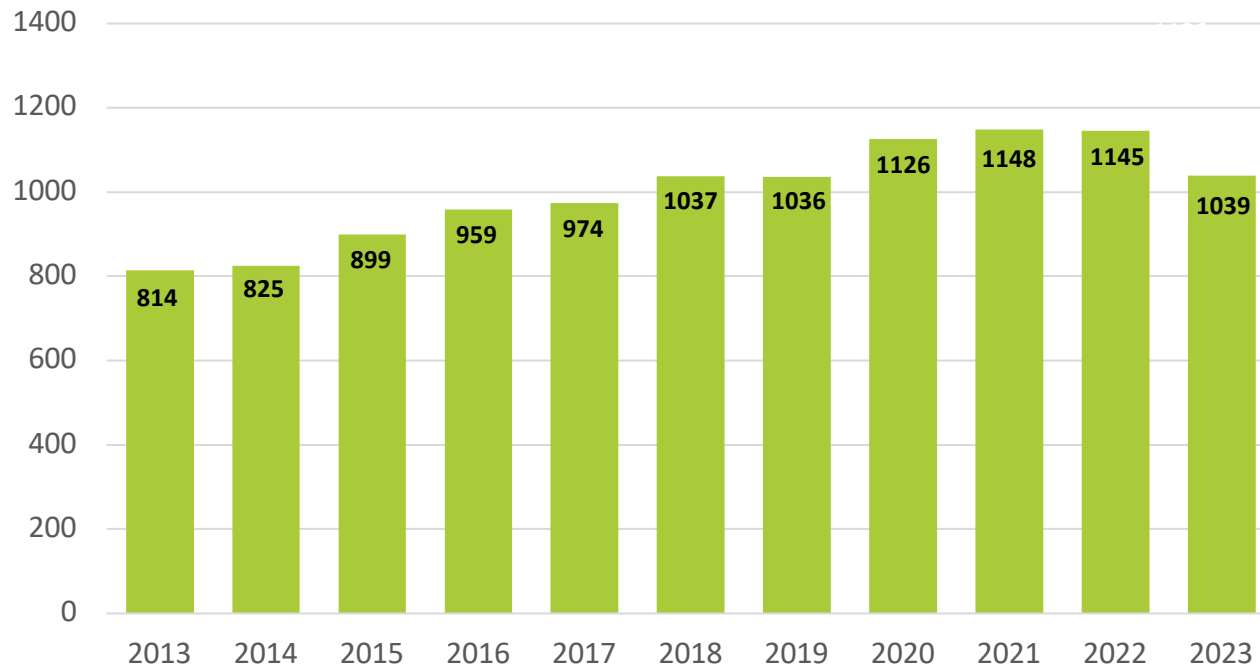

Luomukotieläintuotanto

Kotieläintilat

Luomukotieläintilojen määrä Suomessa
2013-2023

Lähde: Ruokavirasto

- Vuonna 2023 Suomessa oli 1039 luomukotieläintilaa.
- Luomumaitoa tuottavia tiloja oli 116 ja luomukananmunia tuotti 37 tilaa.
- Luomunaudanlihatiloja oli 407, luomusikatiloja 7 ja luomubroileritiloja 3.
- Eri maakunnista luomukotieläintiloja oli eniten Pohjois-Pohjanmaalla (111), Pirkanmaalla (102) sekä Etelä-Pohjanmaalla (102).

Kotieläintuotanto

LUOMULIHA	2023		2022		2021	
	milj. kg	osuus %	milj. kg	osuus %	milj. kg	osuus %
Nauta	3,55	4,2	3,42	4	3,46	4
Sika	0,59	0,37	0,73	0,43	0,77	0,44
Lammas	0,22	19,6	0,28	21,21	0,32	24,24
Siipikarja	Ei tietoa saatavilla					

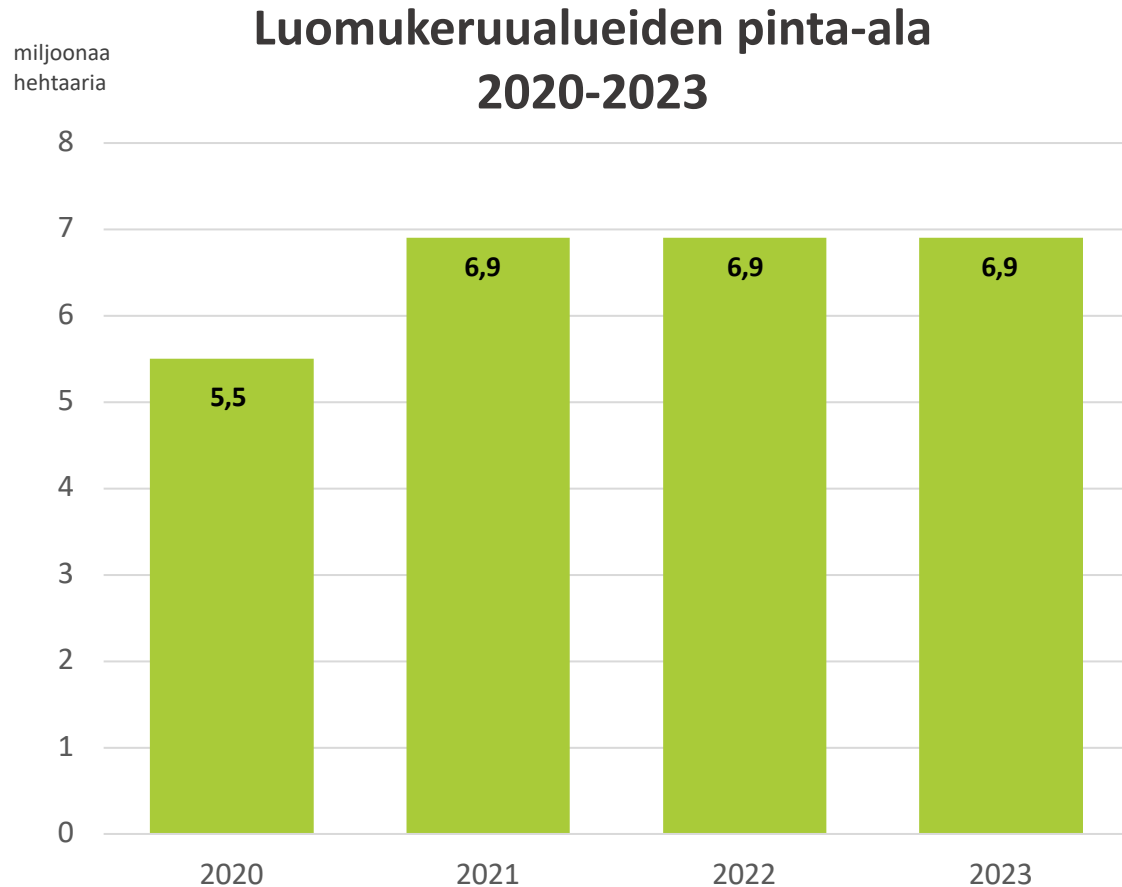
LUOMUMAITO JA -MUNAT	2023		2022		2021	
	milj. l/kg	osuus %	milj. l/kg	osuus %	milj. l/kg	osuus %
Maito	73,4	3,44	80,6	3,75	80,9	3,67
Munat	4,72	6	5,98	8,5	5,25	6,77

- Vuonna 2023 luomulihaa tuotettiin Suomessa 4,4 miljoonaa kiloa (ei sis. siipikarjanliha).
- Luomuliinan määrä oli noin 2 % koko lihantuotannosta. Määrä nousi hieman vuoteen 2022 verrattuna.
- 80 % kaikesta tuotetusta luomulihasta oli nautaa.
- Luomumaitoa tuotettiin 73 miljoonaa litraa, ja tuotanto laski noin 9 % vuoteen 2022 verrattuna.
- Luomumaidon määrä oli 3,4 % koko maidontuotannosta.

Luomukeruu

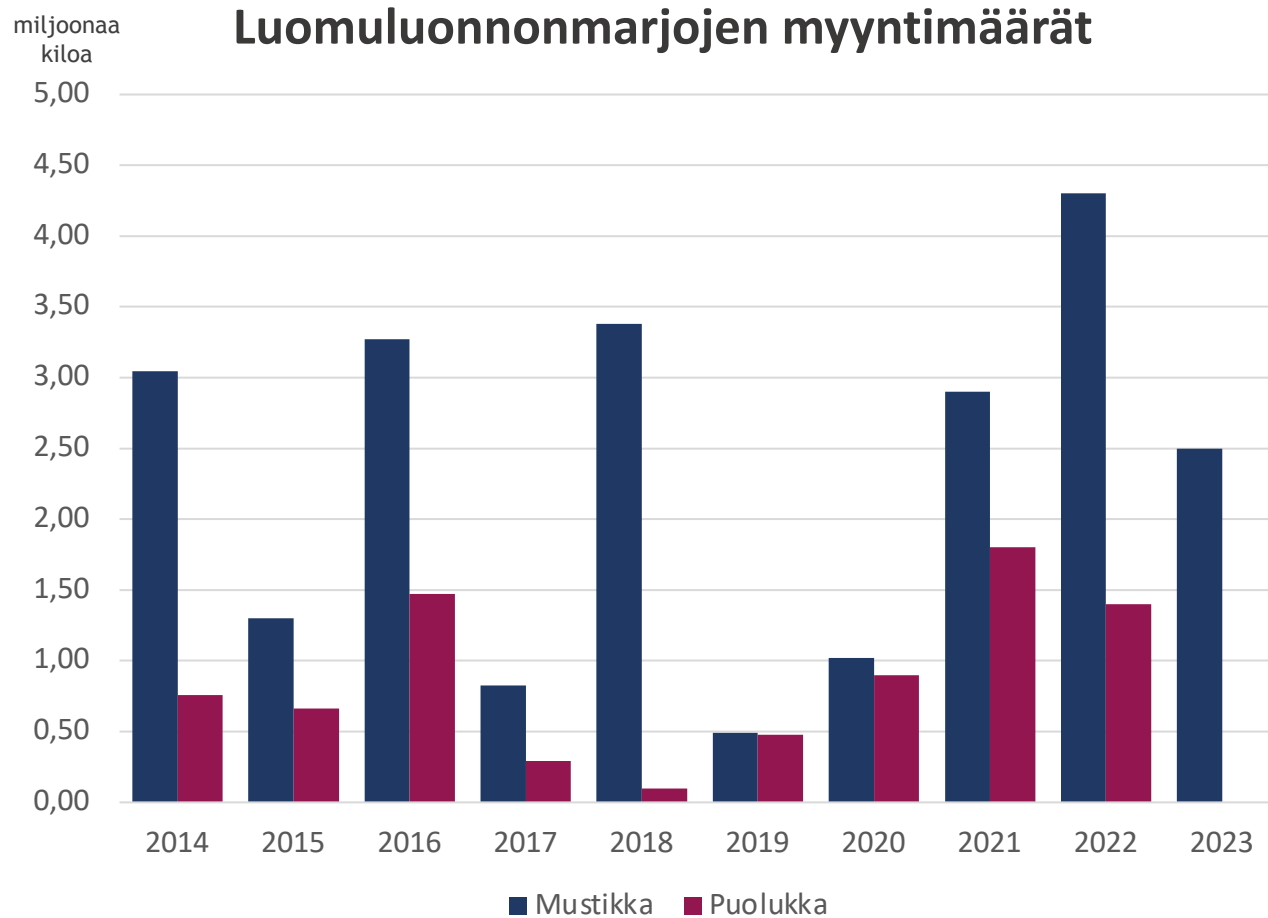
Luomukeruualueet

Lähde: Ruokavirasto

- Suomessa on reilu 6,9 milj. hehtaaria sertifioitua luomukeruuualaa. Eniten luomusertifioituja alueita on Lapissa.
- Luomukeruualueiden pinta-ala on pysynyt vakaana viime vuodet.

Luomukeruuotteet

*Luomupuolukan määrää ei saatavilla vuoden 2023 osalta.

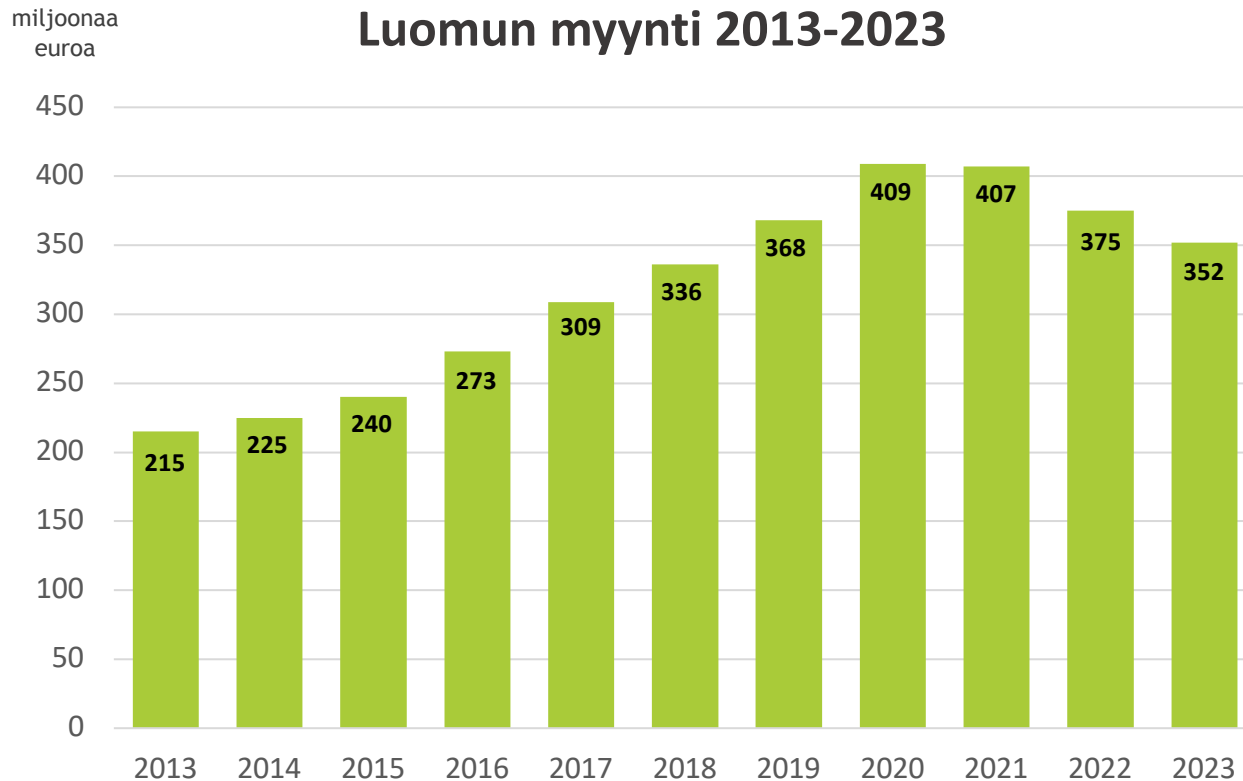
Lähde: Ruokavirasto, Arktiset Aromit ry

- Kaupallisesti tärkeimmät luomuluonnonmarjat ovat mustikka, puolukka ja lakka.
- Kaupalliset luomuluonnonmarjat kerätään pääosin Itä- ja Pohjois-Suomen luomukeruualueilta. Lähes 90 % kaupallisista luomuluonnonmarjoista poimitaan ulkomaisten poimijoiden toimesta.
- Vuonna 2023 luonnonmarjojen sato jäi korkeintaan keskinkertaiseksi vaihtelevien sääolojen takia. Luomuluonnonmarjojen aiempaa heikompiin kauppantulomääriin vaikutti myös ulkomaisten poimijoiden vähyys.
- Luomumustikkaa kerättiin myyntiin 2,5 miljoonaa kiloa, joka oli 1,8 miljoonaa kiloa vähemmän kuin vuonna 2022. Kaikesta myyntiin kerätystä mustikasta noin 62 % oli luomumustikkaa.
- Luomupuolukan määrä oli vuonna 2023 vain alle puolet vuoden 2022 määrästä, ja luomulakan määrä noin neljäsosan.

Luomun markkinat

Suomen luomumarkkinat

- Vuonna 2023 luomua myytiin päivittäistavarakaupoissa 352 miljoonalla eurolla. Myynti laski 6 % vuoteen 2022 verrattuna.
- Ruuan hinnan nousu ja kuluttajien lisääntynyt hintaherkkyys vaikuttivat luomun myyntiin.
- Luomun osuus päivittäistavarakaupan kokonaismyynnistä on 1,9 %.

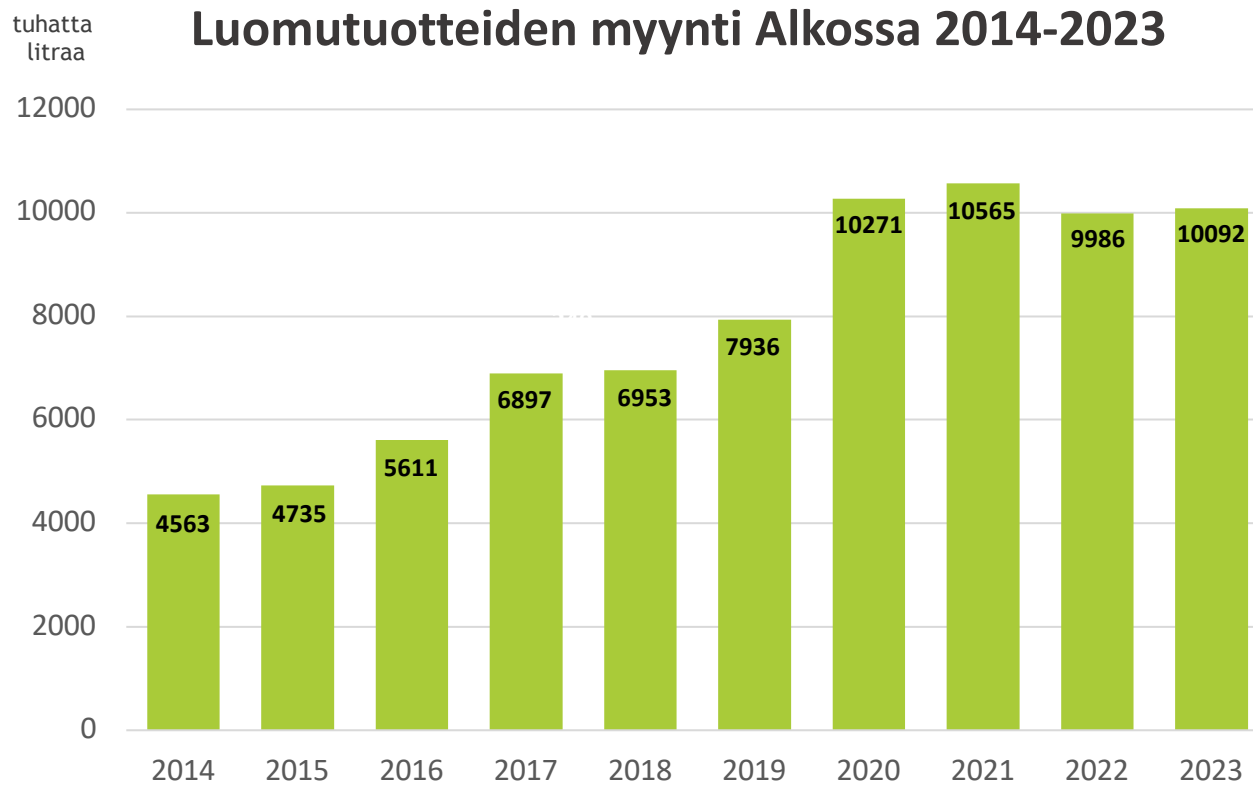

Luomutuotteet kaupassa

TUOTERYHMÄ	LUOMUA (arvosta)
Lastenruoka	23 %
Kananmunat	13 %
Kasviöljyt	13 %
Hiutaleet ja suurimot	11 %
Mehut ja mehukeitot	7 %
Jauhot	7 %
Kahvi, tee, kaakao	7 %
Hedelmät	6 %
Maito	3 %
Vihannekset	2 %

- Vuonna 2023 suosituimmat luomutuotteet olivat banaani, kananmunat, maito, appelsiinimehu ja kahvi.
- Vuoden 2022 tapaan luomulastenruokien tuoteryhmä kehittyi positiivisesti. Nousijoita olivat myös luomumaustaminen ja -säilykkeet.

Luomualkoholijuomat

- Vuonna 2023 Alkon luomutuotteiden myynti litroina nousi noin prosentin vuoteen 2022 verrattuna.
- Alkon valikoimissa oli yhteensä 1928 luomutuotetta, joista 1762 oli mietoja viinejä. Valikoima kasvoi 8,6 % vuoteen 2022 verrattuna.
- Luomuviinejä myytiin noin 9,6 miljoonaa litraa, joka oli 20 % kaikkien myytyjen viinien kokonaisvolyymista.
- Päivittäistavarakaupoissa luomualkoholijuomien myynti on vähäistä ja osuus on pysynyt pitkään alle kahden prosentin.

Lähde: Alko

Luomu ammattikeittiöissä

Suomen valtion luomutavoite

Valtion tavoitteena on,
että julkisten keittiöiden
raaka-aineista

25 %

on luomua vuoteen 2030
mennessä.

Valtion asettaman
luomu-tavoitteen
kertoo saavuttaneensa
jo nyt

6 %

ruokapalveluista.

Luomutavoite tunnetaan hyvin

89 %

ruokapalveluista on tietoisia valtion asettamasta 25 % luomutavoitteesta.

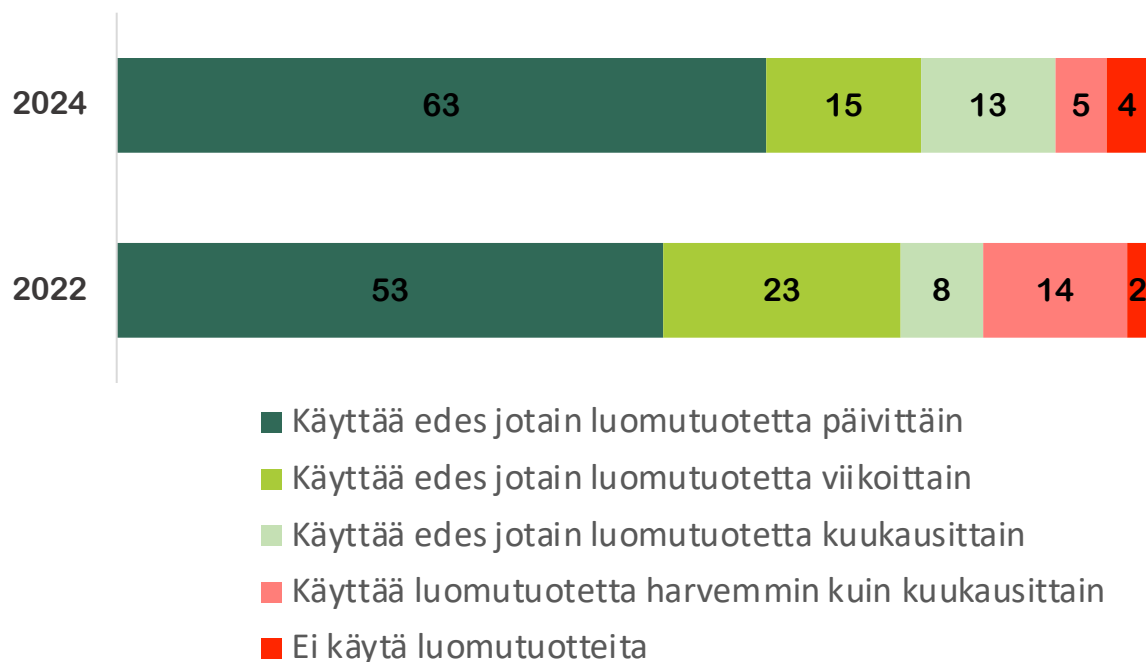
Lähes

30 %

julkisista keittiöistä on asettanut oman tavoitteen luomun käytön lisäämiseksi.

Luomun käyttö kasvanut vauhdikkaasti julkisissa ruokapalveluissa

Ruokapalveluiden luomun käyttö

- Julkisista ruokapalveluista 63 % kertoo käyttävänsä päivittäin ainakin jotain luomutuotetta. Määrä on kasvanut reilusti viimeisen kahden vuoden aikana.
- Viikoittain luomua käyttää 15 % ruokapalveluista. Vain 4 % sanoo, että ei käytä luomua ollenkaan.
- Yleisimmin käytetään hiutaleita, suurimoita sekä maitoa. Hiutaleita ja suurimoita käyttää päivittäin jo 45 % ruokapalveluista ja maitoa 39 %.

Suosituimmat luomutuotteet ruokapalveluissa

TOP 5 Suosituimmat luomutuotteet ruokapalveluissa

1. Hiutaleet ja suurimot
2. Maito
3. Maitojalosteet
4. Kahvi
5. Jauhot

- Luomun käytön syyt ammattikeittiöissä ovat laatu, maku, asiakkaiden hyvinvointi sekä vastuullisten toimintojen kehittäminen organisaatiossa.
- Luomun käyttöprosentit ovat isoimmat päiväkodeissa ja kouluissa. Hoivapalveluissa luomun käyttö on selvästi pienempää.

Luomun käyttöä halutaan lisätä

**Näitä haluttaisiin
luomuna lisää
ammattikeittäihin**

- 1. Kasvikset & juurekset**
- 2. Marjat (myös pakaste)**
- 3. Hedelmät**
- 4. Viljatuotteet**
- 5. Kananmunat**

- **30 % ruokapalveluista kertoo haluavansa lisätä luomun käyttöä ainakin jossain tuoteryhmässä.**
- **Luomuna haluttaisiin lisää erityisesti kasviksia, juureksia, marjoja ja hedelmiä.**
- **Myös maito, viljatuotteet ja kananmunat kuuluvat monien ruokapalveluiden luomutoiveisiin.**

Luomukuluttaja

Suomalaiset ja luomu

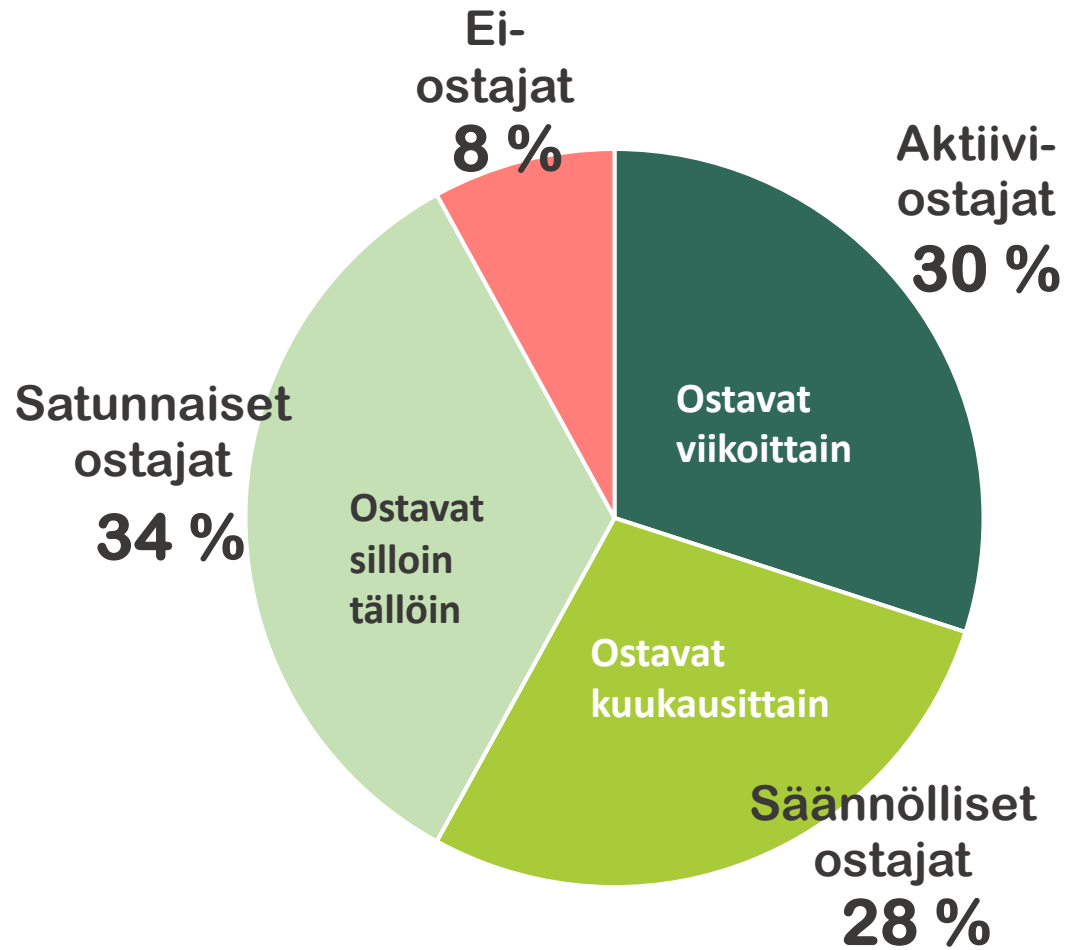
2,3

**Miljoonaa suomalaista
ostaa luomua
säännöllisesti, eli
vähintään joka
kuukausi.**

30 %

**suomalaisista tunnistaa
EU:n luomumerkin
varmuudella.**

Suomalaiset luomun kuluttajina

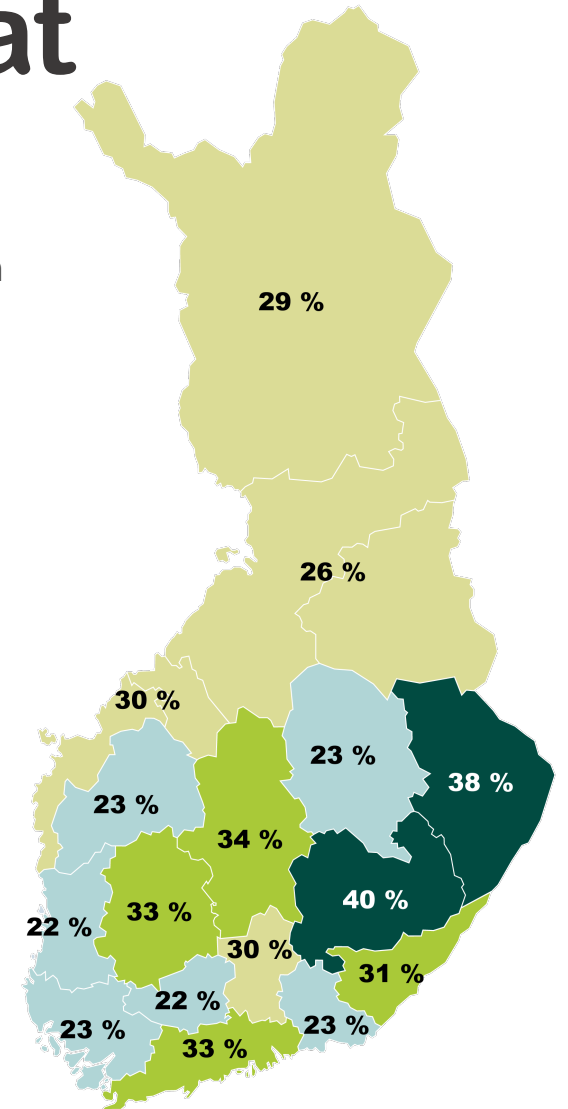
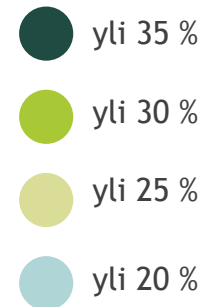

- Luomun aktiiviostajat ostavat luomua joka viikko. Ryhmässä korostuvat lapsiperheet, korkeasti koulutetut sekä pk-seudulla asuvat.
- Säännölliset ostajat ostavat luomua vähintään kuukausittain. Ryhmässä korostuu korkeasti koulutetut.
- Satunnaiset ostajat ostavat luomua silloin tällöin. Ryhmässä korostuu alemman keskitason koulutus.
- Ei-ostajat eivät osta luomua lainkaan. Ryhmässä korostuu perusasteen sekä alemman keskitason koulutus. Ei-ostajien osuus on pienentynyt tasaisesti vuodesta 2015 lähtien.

Luomun aktiiviosustajat

- Luomun aktiiviosustajien osuus on keskiarvoa isompi Etelä-Savossa, Pohjois-Karjalassa, Keski-Suomessa sekä Uudellamaalla ja Pirkanmaalla.
- Ryhmässä korostuu kiinnostus ruuan alkuperää ja lähiruokaa kohtaan.

Luomun aktiiviosustajien osuus maakunnissa

Lähde: Kantar Agri

PRO LUOMU

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

Luomu Suomessa 2023 -koosteen on tuottanut
Lähiruokaa, luomua ja luonnontuotteita –
Ruokasektorin koordinaatio -hanke, jota rahoittaa
maa- ja metsätalousministeriö.